

ШИЗОФРЕНИЯНЫ ЕМДЕУ ТУРАЛЫ СІЗГЕ НЕНІ БІЛУ КЕРЕК

Денсаулығыңызды күту – бұл тек кәсіпқой мамандардың (дәрігерлердің, психологтардың, әлеуметтік қызметкерлердің және медбикелердің) ісі ғана емес, сіздің де таңдауыңыз болып табылады.

Біз сізге ауру туралы және оны емдеудің қазіргі кездегі амалдары туралы түсінігіңізді кеңейтетін ақпарат ұсынамыз. Біліммен қаруланып, Сіз емдеу процесіне көбірек қатыса аласыз және дәрігермен бірге еміңізді анағұрлым ыңғайлы және тиімді ете аласыз.

Себебі КҮШ – БІЛІМДЕ!

Шизофрения секілді психикалық ауруға тап болған кез келген адамда төмендегі сұрақ туындайды: «Осы ауруды (шизофренияны) емдеп шығу мүмкін бе және емдеу кезінде қандай нәтижелерге қол жеткізуге болады?».

Оның жауабына сенімді түрде: «Шизофренияны емдеуге болады және емдеу қажет, ал емдеу нәтижесі Сіздің саналы таңдауыңызға, Сіздің емдеу процесіне қаншалықты қосылуға дайындығыңызға және дәрігеріңізбен қызметтесуіңізге тәуелді болады», - деп айтуға болады.

Әр адам өз денсаулығына жауапты, аурумен күресуге белсенді қатысу, дәрігеріңіздің серіктесі болу өте маңызды. Ауруыңыз жайлы білген бойды аурудан сауығу үшін қадам жасаңыз. Аурудың асқынған аралығы мен ауруханаға жатқызуды күтпей, неғұрлым жылдамырақ маманға жүгінген маңызды.

Әр адамның емделу мақсаттар жекеше: ауру белгілерін азайтудан толық әлеуметтік сауығып кетуге дейін.

Дәрі – дәрігерлерді қабылдау – емдеудің басты құралы болып қалуда, ол жан ауруының көрінуін және ауру барысын бақылауға жағдай жасайды, алайда, психоәлеуметтік оңалту, психикалық білім, психотерапия сияқты психофармакотерапияны толықтыратын маңызды дәрі – дәрігермен әдістер бар екендігін білу керек.

ЕСТЕ САҚТАҢЫЗ: ауру туралы, оны емдеу амалдары және оларды алу (амалдарды) мүмкіндіктері жайлы неғұрлым жақсы білсеңіз, соғұрлым сіз өзіңізді дәрігердің қамқорлығындағы адам емес, серіктесі ретінде сезінесіз, соғұрлым аурудың әлеуметтік болжамы да жақсы болады. Стационарда аурудың өткір көріністерін тоқтату (жою) толық жазылуға жатпайды.

Сіздің дәрігермен одақтасуыңыздың басты мақсаты, созылмалы ауру болып табылатын – шизофрения және оның емі Сіздің әдеттегі өміріңізге ебедейсіз ықпал көрсетпей болып табылады.

Сол үшін қандай да бір уақыт аралығы ішінде Сіз дәрігер тағайындаған емді қабылдауыңыз керек, бірақ, Сіздің емдеу процесіне қатысуыңыздан осы емнің тиімді болуы ғана емес, сонымен бірге өзіңізге ыңғайлы болуы да тәуелді болатындығын ЕСТЕ САҚТАҒАН МАҢЫЗДЫ.

Өкінішке орай емдеушілер жиі ұзақ уақыт ем қабылдауды ұмытып кетеді (немесе емделуден бас тартады). АЛАЙДА, неғұрлым жиі дәрі – дәрігер қабылданбаса, соғұрлым ауру белгілерінің қайтып келу ықтималдылығы көбірек екені шындық болып табылады. 1 – ден 10 күнге дейін дәрі – дәрігерлерді қабылдауды өткізіп алу аурудың өткір белгілерінің қайтып келу ықтималдылығын екі есе арттырады. Емдеу барысында дәрі – дәрігер неғұрлым жиі ұзақ уақыт қабылданбаса, соғұрлым емделуші жағдайының нашарлау ықтималдылығы жоғары болады. Егер де емделуші дәрігер ұсыныстарын толық орындаған жағдайда, ол жағдайды «бақылау астында» ұстай алады және ауру белгілерінің көрінуінен құтылады, тәуелсіз және толыққанды өмір сүре алады. Сүйемелдеу мөлшерінде (минималды тиімді) антипсихотикалық дәрі – дәрігерлерді қабылдау психоздың көптеген жылдар бойы асқинуына және ауруханаға жатқызуға бөгет болуы мүмкін болатындығын білген жөн, бұл ем болып табылмайды, бұл тұрмыс дәстүрі.

Дәрі – дәрігерлер таблетка түрінде және инъекция түрінде қабылдануы мүмкін. Олардың екеуінің де (ұзақ мерзімді емделу көрінісінде) артықшылықтары мен кемшіліктері бар. Олар жөнінде Сіз әрқашан дәрігерден сұрауыңыз керек. Сонымен бірге, т.н. дәрі – дәрігерлері «депо – дәрі – дәрігерлер» немесе «ұзақ әрекет ететін» дәрі – дәрігерлер де бар, олар 2 аптада (30 күнде, 3 айда) 1 рет енгізіледі.

ДЕПО-ДӘРІ - ДӘРМЕКТЕР:

Сізді көбіректің ыңғайлығы етеді:	Ұмытшақтықпен күресуге көмектеседі:	Үлкен тәуелсіздікті береді:
Сізге оқу немесе жұмыс жасау кезінде дәрі – дәрігер қабылдау қажет емес.	Сізге әрқашан дәрі – дәрігер кестесін басыңызда ұстап тұрып «сағат бойынша» дәрі – дәрігерлерді қабылдау қажет емес. Сізге күрделі нұсқаулықтарды түсіну және дәрі – дәрігер қолжетімді болатын дәріханаларды іздеу керек емес.	Вы не нуждаетесь в помощниках, чтобы выкупить лекарство. У Вас нет необходимости, чтобы кто-то напоминал о приеме или помогал его принять.

Депоз – дәрі – дәрігерлердің артықшылығы – тиімділігі, көндігу қабілеттілігі жақсы және қабылдау ыңғайлығы айдан анық.

Дәрі – дәрігер қалай әсер етеді?

Бірегей технологияның көмегімен жасалған заманауи депоз – дәрі – дәрігерлер ағзада біртіндеп босатылады, осылайша қанда дәрі – дәрігердің тұрақты шоғырлануы болады.

Дәрі – дәрігер неге ықпал етеді?

Бас миының әртүрлі рецепторларына дәрі – дәрігер амалының ықпал етуі келесілерге жағдай жасайды:

- Ауру көріністерін бақылауға (көру және естудің жалғандары, күдікшілік және т.б.)
- Ұйқыны, көңіл – күй мен назарды, жадыны реттеу
- Көңіл күйді жақсарту;
- Ішкі қарбаластықты, басқыншылықты, ашушаңдықты төмендету.

Дәрі – дәрігердің мөлшерін өз бетімен реттеуге болады ма?

Ұзақ әсер ететін заманауи дәрі – дәрігерлерді қабылдағанда дәрігермен бірге дәрі – дәрігердің оңтайлы мөлшерін таңдап алу керек, кейін оны ұстап тұрған жөн. Өз бетіңізбен мөлшерлемені реттемеңіз, себебі ауру белгілері қайтадан үдетілуі мүмкін.

Дәрігерге қаншалықты жиі бару керек?

Қатынасу кестесін дәрігермен келісімдеген маңызды. Алайда оған тәуелсіз, ЕСТЕ САҚТАҢЫЗ, дәрі – дәрігерлерді жүйелі түрде және үзіліссіз қабылдаған өте маңызды. Таблетка түріндегі дәрі – дәрігер амалдарын дәрігердің нұсқауларына сәйкес тәулігіне 1 – 3 рет қабылдау керек. Бұл әрқашан ыңғайлы және мүмкін болмайды. Ауру адамға дәрі ішу ыңғайсыз болуы немесе олар дәріні күнделікті қабылдауды ұмытып кетуі мүмкін. Заманауи ұсыныстар – инъекция үлгісіндегі дәрі – дәрігерлер, олар ұзақ уақыт әсер етеді, оларды таблеткаларға қарағанда күнделікті қабылау қажет емес. Ұзақ әсер ететін дәрі – дәрігерлерді пайдаланғанда дәрі жіберу үшін дәрігер қабылдауына айына бір рет бару жеткілікті.

Жағымсыз әсерлердің ықпалдарын қалай азайтуға болады?

Қанда дәрі – дәрігердің бірдей және тұрақты шоғырлануы жағымсыз әсерлердің ең кіші санын қамтамасыз ететіндігі ғылыми дәлелденген. Ұзақ әсер ететін дәрі – дәрігер үзіліссіз – белгілі аралық ішінде дәрілік заттың мөлшерін босатады, осылайша ағзада осы заттің тұрақты оңтайлы деңгейін сақтап, оның шоғырлануының артық көтерілуі мен төмендеуін жояды.

Инъекцияны жасау қаншалықты жанға батады?

Инъекция қан алу процедурасынан ауыр емес. Заманауи шприцтар қауіпсіз және ауыртпайтын процедуралар үшін аса нәзік инелермен жабдықталған.